

KKP Research

เศรษฐกิจไทยไม่ฟื้นยาว

ท่องเที่ยวยังไม่กลับเป็นปกติแม้เปิดประเทศ

ผู้เขียน

ลัทธกิตติ ลากอุดมการ

นักวิเคราะห์

KKP Research โดยกลุ่มธุรกิจการเงินเกียรตินาคินภัทร

พิพัฒน์ เหลืองนฤมิตชัย

ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ

หัวหน้านักเศรษฐศาสตร์ และหัวหน้าฝ่ายวิจัยเศรษฐกิจและกลยุทธ์

ชินวุฒิ เตชานุกูล

ผู้อำนวยการ หัวหน้าทีมวิจัยอุตสาหกรรม

ณิชาธิ์ อธิษฐาน

นักวิเคราะห์

ลัทธกิตติ ลากอุดมการ

นักวิเคราะห์

ธนัชพร นันทากวีรัตน์

นักวิเคราะห์

เคนเน็ท โดแนลด์ นิลเวล

นักวิเคราะห์

วรเทพ วงศ์วิริยะสิทธิ์

นักวิเคราะห์

เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลเปิดเผยต่อสาธารณชน ทั้งนี้ขอคิดเห็นที่ปรากฏเป็นความคิดเห็นของฝ่ายวิจัยเศรษฐกิจและกลยุทธ์ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับกลุ่มธุรกิจการเงินเกียรตินาคินภัทร เว้นแต่จะแจ้งไว้และขอสงวนสิทธิ์ในการเปลี่ยนแปลงข้อมูลและความคิดเห็นโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า

KKP Research

June 17, 2021

เศรษฐกิจไทยไม่ฟื้นยาว

ท่องเที่ยวยังไม่กลับเป็นปกติแม้เปิดประเทศ

KEY TAKEAWAYS:

- KKP Research โดยเกียรตินาคินภัทร ปรับการประมาณการณั้ตัวเลขเศรษฐกิจจากการเติบโตที่ 2.2% เหลือ 1.5% ในปี 2021 ตามการระบาดระลอกใหม่ที่รุนแรงและยาวนานกว่าที่คาดและวัคซีนที่ล่าช้าจะส่งผลให้นักท่องเที่ยวกลับมาได้เพียงประมาณ 160,000 คนเท่านั้นในปีนี้ ทำให้เศรษฐกิจไทยยากที่จะกลับมาฟื้นได้อย่างเต็มที่ได้ในปีนี้
- การเติบโตของเศรษฐกิจในปี 2022 จะขึ้นอยู่กับความสำเร็จของนโยบายวัคซีน และการกลับมาของนักท่องเที่ยวต่างชาติ อย่างไรก็ตามสัญญาณจากรัฐบาลจีนว่าจะไม่กลับมาเปิดประเทศในเร็ว ๆ นี้ ทำให้นักท่องเที่ยวจีนจะยังไม่กลับมาไทย และคาดว่านักท่องเที่ยวจะกลับมาได้เพียง 5.8 ล้านคนในปี 2022
- การฉีดวัคซีนที่ล่าช้ากำลังสร้างต้นทุนมหาศาลต่อเศรษฐกิจใน 3 ช่องทาง คือ (1) ความไม่แน่นอนจากการระบาดระลอกใหม่ (2) นักท่องเที่ยวต่างชาติที่จะกลับมาได้ช้าลง และ (3) ต้นทุนทางการคลังจากนโยบายเยียวยาที่ต้องออกเพิ่มเติม ซึ่งมีมูลค่าที่สูงกว่าราคาวัคซีนหลายเท่า นโยบายเศรษฐกิจที่สำคัญที่สุดในปัจจุบัน คือการเร่งการจัดหา และกระจายวัคซีน เพื่อให้เศรษฐกิจในประเทศกลับมาเดินหน้าได้เร็วที่สุด

เศรษฐกิจไทยไม่ฟื้นยาว ก่อเกี่ยวยังไม่กลับเป็นปกติแม้เปิดประเทศ

เศรษฐกิจไทยในปี 2021 กำลังเผชิญกับการระบาดของโควิด-19 ที่เริ่มต้นตั้งแต่ต้นเดือนเมษายนและมีความรุนแรงและยาวนานกว่าการระบาดรอบก่อนในเดือนมกราคม ส่งผลให้การฟื้นตัวของเศรษฐกิจในประเทศที่เริ่มมีสัญญาณดีขึ้นหยุดชะงักไปอีกครั้ง แผนการฉีดวัคซีนที่ทำได้ล่าช้าและมีความไม่แน่นอนสูง สร้างความไม่แน่นอนให้กับเศรษฐกิจในประเทศที่มีโอกาสหยุดชะงักจากการระบาดระลอกใหม่และความเป็นไปได้ในการเปิดประเทศรับนักท่องเที่ยวอาจจะล่าช้าออกไปอีก ส่งผลให้ภาคการท่องเที่ยวที่ยังไม่มีแนวโน้มที่จะกลับมาฟื้นตัวได้ภายในปีนี้ ทำให้เศรษฐกิจปี 2021 อาจชะงักงันได้เพียง 1.5% KKP Research โดยเกียรตินาคินภัทร ชวนประเมินภาพการฟื้นตัวในระยะต่อไป คือ ในปี 2022 ที่อาจเป็นอีกปีที่เศรษฐกิจไทยยังคงมีความเสี่ยงและอาจฟื้นตัวได้ช้าต่อเนื่อง เงื่อนไขสำคัญ คือ การจัดหาและกระจายวัคซีนเพื่อทำให้เปิดเมือง เศรษฐกิจกลับมาเดินได้อีกครั้ง และเร่งการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวที่จะเป็นตัวช่วยให้เศรษฐกิจเห็นภาพฟื้นตัวแข็งแกร่งได้

เศรษฐกิจไทยจะไม่กลับมาจนปี 2023

KKP Research ประเมินว่าสถานการณ์การจัดการจัดหาและกระจายวัคซีนที่ล่าช้าและการระบาดของโควิด-19 ที่ยังไม่สิ้นสุด ส่งผลให้การบริโภคและการลงทุนของไทยในไตรมาส 2 ปีนี้ น่าจะหดตัวลงเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อน และการเปิดประเทศอาจทำได้ล่าช้า ส่งผลให้นักท่องเที่ยวต่างชาติจะกลับเข้ามาได้เพียง 160,000 คนเท่านั้นในปี 2021 แม้ว่าการส่งออกและภาคเกษตรน่าจะได้รับผลดีจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกและเป็นเครื่องจักรหลักของเศรษฐกิจในปีนี้ แต่ไม่เพียงพอที่จะชดเชยเศรษฐกิจในประเทศที่ชะลอแรง KKP Research ปรับการประมาณการณ์การเติบโตของ GDP ในปี 2021 จากการเติบโตที่ 2.2% เหลือ 1.5% (รูปที่ 1) และยังมีความเสี่ยงโตต่ำกว่านี้หากการระบาดของโควิด-19 ไม่สามารถควบคุมได้ หรือมีการระบาดเกิดขึ้นอีกในอนาคต ซึ่งตัวเลขดังกล่าวเป็นพื้นที่ต่ำมากเมื่อเทียบกับเศรษฐกิจที่หดตัวไป 6.1% ในปีก่อน เรียกได้ว่า “เศรษฐกิจไทยคงยากที่จะกลับมาฟื้นตัวในปีนี้ และความสำคัญของการประเมินเศรษฐกิจในอนาคตนี้ คือ ทำความเข้าใจปัจจัยสำคัญเศรษฐกิจในปี 2022 และเร่งทำให้เศรษฐกิจเข้าสู่ภาวะปกติ และฟื้นตัวได้เร็วที่สุด”

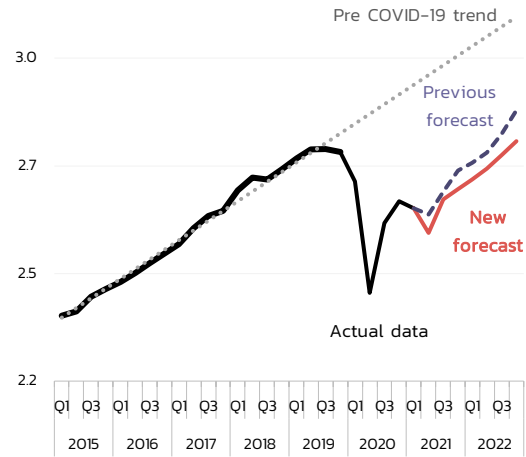
รูปที่ 1: ตารางการคาดการณ์ GDP ของไทยในปี 2021 และ 2022

%YoY	2020	Previous Forecast	New forecast	
		2021E	2021E	2022E
Real GDP	-6.1	2.2	1.5	4.0
Private Consumption	-1.0	2.3	1.4	3.5
Government Consumption	0.8	4.2	5.0	2.0
Gross Fixed Capital Formation	-5.2	6.5	5.6	5.7
Private	-8.4	6.5	4.4	6.0
Public	5.7	8.0	10.0	5.0
Exports of Goods and Services	-19.4	5.3	5.7	8.8
Imports of Goods and Services	-13.1	7.7	7.7	6.3
Exports of Goods	-5.8	7.9	8.5	6.1
Imports of Goods	-11.9	9.2	8.4	6.0
Current account (US\$ bn)	16.5	2.4	1.5	9.0
as % of GDP	3.3	0.5	0.3	1.6
Headline CPI	-0.9	1.2	1.2	1.0
Policy rate	0.5	0.5	0.5	0.5
Tourist arrivals (mn persons)	6.7	0.5	0.16	5.8

ที่มา: KKP Research

ความหวังที่เศรษฐกิจไทยจะฟื้นตัวได้อย่างมีนัยสำคัญ คือ จากนักท่องเที่ยวต่างชาติที่อาจเริ่มสามารถกลับเข้ามา ตั้งแต่ช่วงกลางปี 2022 แต่ยังไม่มีความแน่นอนอยู่ค่อนข้างมาก ทั้งจากสถานการณ์การฉีดวัคซีนในประเทศที่ล่าช้า ความไม่แน่นอนเกี่ยวกับประสิทธิผลของวัคซีนกับเชื้อไวรัสสายพันธุ์ใหม่ ๆ และนโยบายประเทศต่าง ๆ (โดยเฉพาะจีน) ในการอนุญาตให้คนเข้าออกประเทศ ที่อาจทำให้ภาคการท่องเที่ยวในปีหน้ายังไม่สามารถกลับมาฟื้นตัวได้เต็มที่ KKP Research คาดว่าในปี 2022 นักท่องเที่ยวจะกลับมาในประเทศได้เพียง 5.8 ล้านคน ลดลงจากที่เคยประเมินไว้ที่ 14.1 ล้านคน และเศรษฐกิจในปี 2022 จะเติบโตได้ประมาณ 4.0% หมายความว่าในกรณีฐานเศรษฐกิจไทยจะเติบโตได้เพียง 5.5% ในเวลาสองปี (2021 - 2022) ซึ่งต่ำกว่าระดับการหดตัวที่ 6.1% ในปี 2021 การฟื้นตัวที่ช้ามากจะทำให้เศรษฐกิจไทยต้องใช้เวลาานออกไปอีกถึงปี 2023 กว่าที่จะกลับเข้าสู่ระดับก่อนโควิด-19 ระบาด (รูปที่ 2) และการฟื้นตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวจะเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดการฟื้นตัวของเศรษฐกิจในปีหน้า

รูปที่ 2: เศรษฐกิจไทยจะกลับไประดับก่อนโควิด-19 ต้องใช้เวลาานถึงปี 2023

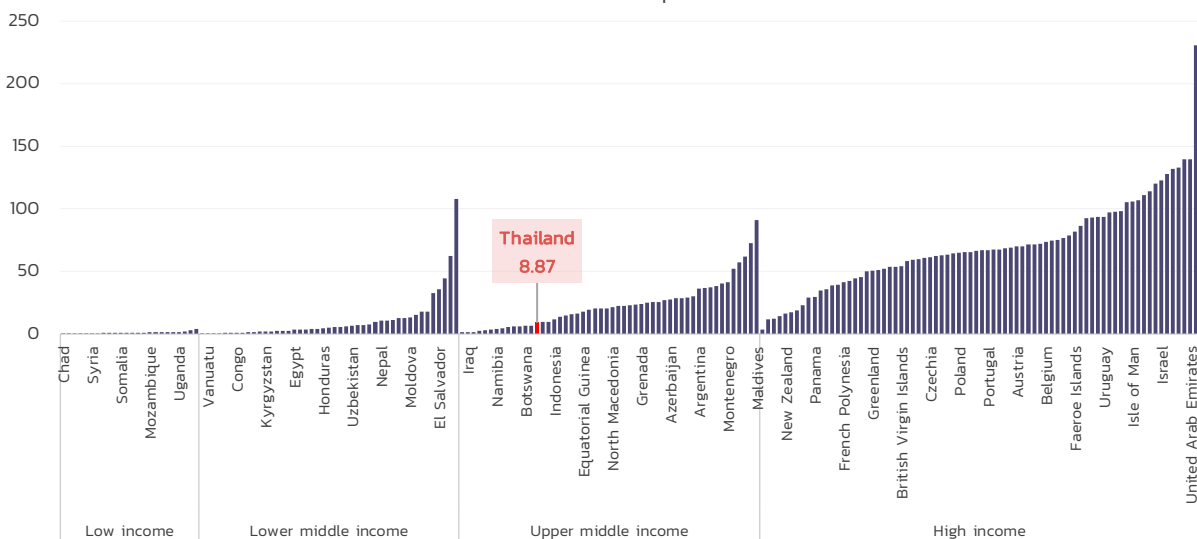

ที่มา: NESDC, KKP Research

วัคซีนไทยล่าช้าเพราะอะไร ? ทางเลือกของนโยบายรัฐ

KKP Research ประเมินว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้เศรษฐกิจไทยฟื้นตัวได้ช้าและความไม่แน่นอนยังสูงต่อเนื่องเกิดจากการฉีดวัคซีนที่ล่าช้าของไทยเมื่อเทียบกับโลก อย่างไรก็ตามเมื่อดูตัวเลขการฉีดวัคซีนของไทยเทียบกับประเทศอื่น ๆ จะพบว่าแม้ปัจจัยด้านรายได้ของแต่ละประเทศจะส่งผลต่อการเข้าถึงวัคซีนบ้าง ซึ่งสะท้อนจากสัดส่วนประชากรที่ได้รับวัคซีนที่สูงกว่าในกลุ่มประเทศรายได้สูง แต่เมื่อพิจารณาในกลุ่มประเทศรายได้ปานกลางก็มีประเทศที่สามารถทำได้ดีและฉีดวัคซีนได้ในสัดส่วนสูงเช่นกัน (รูปที่ 3) หมายความว่า ปัญหาสำคัญไม่ได้ขึ้นอยู่กับรายได้ของประเทศแต่เป็นเรื่องการทำงานของภาครัฐ

รูปที่ 3: แม้ประเทศรายได้สูงมีแนวโน้มฉีดวัคซีนได้มากกว่า แต่เมื่อเทียบเฉพาะในกลุ่มประเทศรายได้ปานกลางมีประเทศที่สามารถฉีดวัคซีนได้เร็วกว่าไทยมากสะท้อนประสิทธิภาพของนโยบายรัฐ
Total vaccinations (per 100)

ที่มา: Our World in data, KKP Research

วัคซีนที่ล่าช้าไม่ได้เกิดจากงบประมาณที่ไม่เพียงพอแต่เป็นทางเลือกนโยบายของภาครัฐ ข้อมูลที่สะท้อนภาพชัดเจน คือ เมื่อประเมินตัวเลขงบประมาณทั้งหมดที่รัฐต้องใช้เพื่อการเยียวยาประชาชนเพิ่มเติม ผ่านนโยบายจำนวนมากทั้งการแจกเงิน การให้เงินอุดหนุน โครงการคนละครึ่ง โครงการยิ่งใช้ยิ่งได้ ซึ่งเป็นการออกนโยบายเพื่อช่วยเหลือเศรษฐกิจจากสถานการณ์การระบาดของโควิด-19 ระลอกใหม่ หากเปรียบเทียบงบประมาณทั้งหมดกับราคาวัคซีนจะพบว่า หากนำนโยบายที่ใช้เยียวยาจากการระบาดระลอกใหม่เพียงสองสัปดาห์ไปซื้อและฉีดวัคซีนแทนจะสามารถซื้อ Pfizer ได้ถึง 129.4 ล้านโดส Moderna ได้อย่างน้อย 68.8 ล้านโดส (รูปที่ 4) ซึ่งเพียงพอสำหรับประชากรไทยเกือบทั้งประเทศและจะลดต้นทุนทางการคลังจากการเยียวยาไปได้อย่างมาก

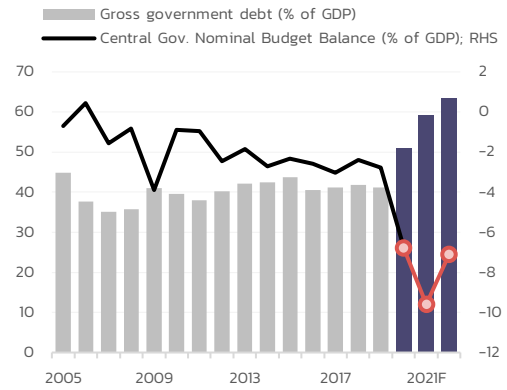
รูปที่ 4: รัฐต้องออกมาตรการเยียวยาทางเศรษฐกิจเพิ่มเติมจากการระบาดระลอกใหม่ ในขณะที่เงินจำนวนเดียวกันสามารถนำไปซื้อวัคซีนได้ครอบคลุมคนเกือบทั้งประเทศ

นโยบายการคลัง	จำนวนผู้เข้าร่วม		งบประมาณที่ใช้ (พันล้านบาท)	จำนวนวัคซีนที่ซื้อได้ (ล้านโดส)	
	จำนวนต่อคน	โครงการ (ล้านคน)		Pfizer	Moderna
อนุมัติวันที่ 11 พฤษภาคม					
<ul style="list-style-type: none"> การแจกเงินจำนวน 1000 บาท 2 สัปดาห์ ให้แรงงานกลุ่ม Informal sectors 	2,000	33.5	67.0	110.2	58.4 — 86.5
<ul style="list-style-type: none"> การแจกเงินจำนวน 1000 บาท 2 สัปดาห์ ให้แรงงานกลุ่มที่อยู่ในประกันสังคม 	2,000	8.1	11.7	19.2	10.2 — 15.0
รวมทั้งหมด			78.7	129.4	68.6 — 101.5

ที่มา: KKP Research

ภายใต้งบประมาณที่มีอยู่จำกัดรัฐควรเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดต่อเศรษฐกิจไทย ภายใต้สถานการณ์ปัจจุบันแม้การกู้เงินเพิ่มเติมยังสามารถทำได้ ภายใต้เงื่อนไขสำคัญ คือ การกู้เงินต้องนำมาใช้ให้มีประสิทธิภาพสูงที่สุด ในปัจจุบันรัฐจำเป็นต้องดำเนินนโยบายขาดดุลและกู้เงินเพิ่มเพื่อประคับประคองเศรษฐกิจจากการระบาดระลอกใหม่ และจะส่งผลให้ระดับหนี้สาธารณะจะเกิน 60% ในปีหน้า ซึ่งเป็นขอบบนของกรอบวินัยทางการคลัง (รูปที่ 5) แม้หนี้ที่สูงขึ้นในระดับปัจจุบันจะไม่เป็นปัญหาในภาวะที่ดอกเบี้ยอยู่ในระดับต่ำมาก แต่การกู้เงินเพื่อเยียวยาไปเรื่อย ๆ เป็นการแก้ปัญหาไม่ตรงจุดเพราะจะเป็นการใช้จ่ายที่ไม่สิ้นสุดหากมีการระบาดระลอกใหม่เกิดขึ้น ซึ่งจะกลายเป็นต้นทุนที่ไม่จำเป็นที่เป็นผลต่อเนื่องมาจากความล่าช้าของวัคซีน

รูปที่ 5: รัฐต้องดำเนินนโยบายขาดดุลต่อเนื่อง และส่งผลให้หนี้สาธารณะจะเกิน 60% ในปี 2022

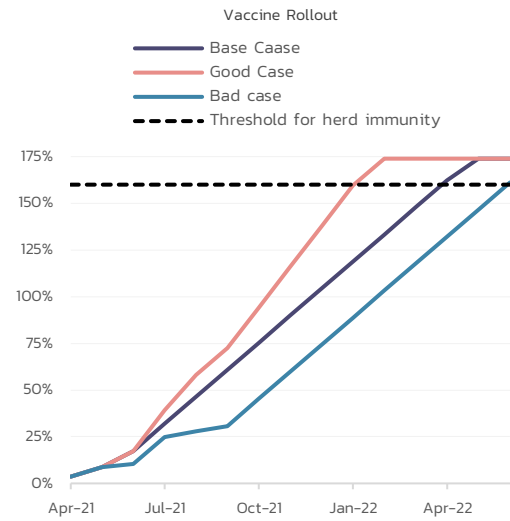
ที่มา: Budget Bureau, KKP Research

วัคซีนไม่พอ การก่อยังไม่ฟื้น

KKP Research ประเมินว่าแผนการฉีดวัคซีนของไทยในปัจจุบันยังมีความไม่แน่นอนสูง ในกรณีฐานประเมินว่าการฉีดวัคซีนของไทยน่าจะสามารรถฉีดวัคซีนได้ครอบคลุม 50% ของประชากรในปีนี้ และด้วยระดับประสิทธิผลของวัคซีนที่ใช้กว่าประเทศไทยจะเข้าสู่ภาวะภูมิคุ้มกันหมู่ (Herd immunity) จะต้องใช้ฉีดวัคซีนมากกว่า 80% ของประชากร (ขึ้นอยู่กับประสิทธิผลของวัคซีนและความสามารถในการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสที่มีการกลายพันธุ์อยู่ตลอดเวลา) และอาจใช้เวลาถึงไตรมาสสองของปี 2022 แต่ในกรณีเลวร้ายที่วัคซีนทำไม่ได้ตามแผนอาจต้องใช้เวลาานานกว่าเดิม ไทยอาจจะเข้าสู่ภาวะภูมิคุ้มกันหมู่ในครึ่งหลังของปี (รูปที่ 6) (หรืออาจจะเป็นไปได้เลย เช่น มีผู้ไม่ประสงค์ฉีดวัคซีนจำนวนมาก) แผนการฉีดวัคซีนที่ล่าช้าและไม่มีความไม่แน่นอนจะสร้างความไม่แน่นอนเพิ่มเติมต่อเศรษฐกิจไทยและส่งผลกระทบต่อภาคการท่องเที่ยวจะยังแทบไม่สามารถกลับมาได้ในเต็มที่ในปีนี้

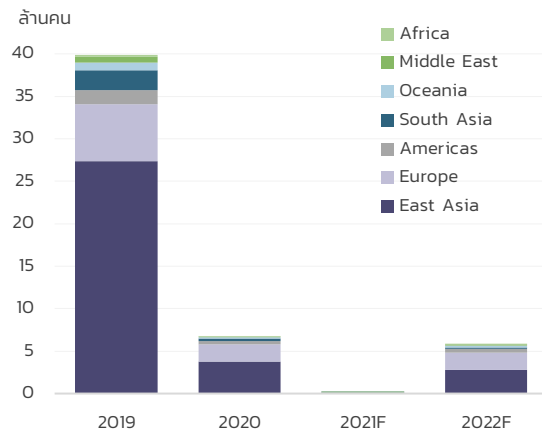
ยิ่งไปกว่านั้นการท่องเที่ยวปี 2022 อาจกลับมาน้อยกว่าที่หลายฝ่ายประเมินเพราะนักท่องเที่ยวจีนจะยังไม่กลับมาเที่ยวในไทย เศรษฐกิจไทยหวังการฟื้นตัวจากภาคการท่องเที่ยวเป็นหลัก หลังจากการฉีดวัคซีนในไทยทำได้ตามแผน แม้ว่าในปัจจุบันนายกรัฐมนตรีจะประกาศตั้งเป้าเปิดประเทศภายใน 120 วัน แต่ KKP Research ประเมินว่าการท่องเที่ยวจะกลับมาได้หรือไม่ ยังขึ้นอยู่กับความต้องการท่องเที่ยวในไทยของคนต่างชาติด้วย การฉีดวัคซีนที่ล่าช้าและการระบาดของโควิด-19 ในประเทศที่อาจยังไม่สิ้นสุดโดยเฉพาะจากโควิดสายพันธุ์ใหม่จะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวยังไม่กล้ากลับมาในไทย ยิ่งไปกว่านั้นเมื่อดูโครงสร้างของนักท่องเที่ยวของไทยจะพบว่าประมาณ 1 ใน 4 เป็นนักท่องเที่ยวจีน และรัฐบาลจีนยังส่งสัญญาณนโยบายว่าจะยังปิดประเทศต่อเนื่องแม้ประชากรจะได้รับวัคซีนไปจำนวนมากแล้ว และทางการจีนยังมีนโยบายที่ต้องการสนับสนุนการท่องเที่ยวในประเทศในระยะยาว ทำให้คาดว่าในปี 2022 นักท่องเที่ยวจีนซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มหลักจะยังไม่กลับมาเที่ยวในไทยปีหน้าและทำให้ประเมินจำนวนนักท่องเที่ยวในปีหน้าที่ 5.8 ล้านคน เทียบกับก่อนการระบาดของโควิด-19 ที่ 40 ล้านคน (รูปที่ 7)

รูปที่ 6: สถานการณ์วัคซีนในไทยยังมีความไม่แน่นอน และน่าจะใช้เวลาถึงไตรมาส 2 ปี 2022 กว่าไทยจะเข้าสู่ภาวะภูมิคุ้มกันหมู่

ที่มา: KKP Research

รูปที่ 7: นักท่องเที่ยวจีนจะยังไม่กลับมา คาดนักท่องเที่ยวจำนวน 5.8 ล้านคนในปี 2022

ที่มา: TAT, KKP Research

ภาคการท่องเที่ยวที่ขึ้นอยู่กับนโยบายต่างประเทศส่งผลให้เศรษฐกิจไทยในปี 2022 ยังคงมีความไม่แน่นอนสูง KKP Research มองว่าหากการฉีดวัคซีนในประเทศเป็นไปได้ตามแผน การกลับมาของนักท่องเที่ยวต่างชาติจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเติบโตของเศรษฐกิจในปีหน้า โดยในกรณีเลวร้ายที่นักท่องเที่ยวกลับมาเพียง 3 ล้านคน เศรษฐกิจอาจโตได้ต่ำกว่าที่ประเมินเหลือเพียง 3.1% เท่านั้น (รูปที่ 8) สิ่งที่ต้องจับตามอง คือ หากการท่องเที่ยวกลับมาไม่ได้เหมือนเก่าในปีหน้าและระยะยาว ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจะได้รับผลกระทบต่อเนื่องอย่างหนัก

รูปที่ 8: การเติบโตของเศรษฐกิจในปี 2022 ยังมีความไม่แน่นอนสูงขึ้นอยู่กับการกลับมาของนักท่องเที่ยว

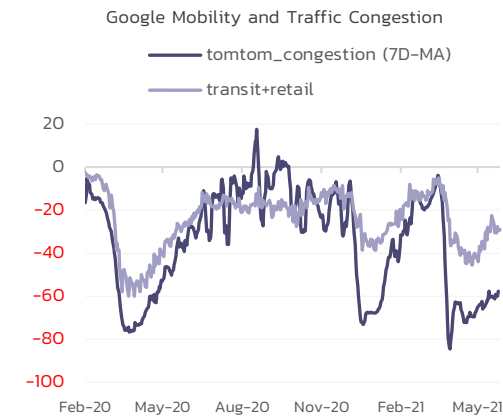
	2022 Scenarios		
	Baseline	Bad case	Good case
Tourist arrivals (Mn persons)	5.8	3.0	12.1
GDP (%YoY)	4.0	3.1	5.4

ที่มา: KKP Research

การฟื้นตัวแบบไม่เท่าเทียม: เศรษฐกิจในอ่อนแอ นอกแข็งแกร่ง

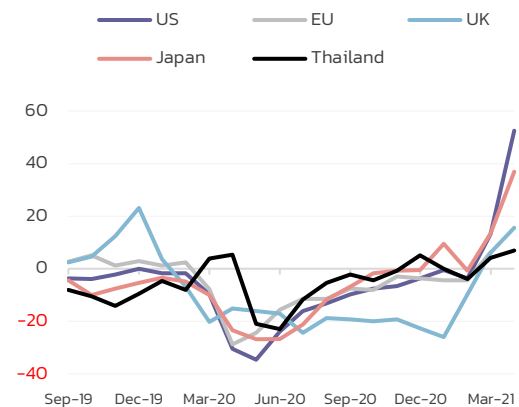
การระบาดระลอกใหม่รุนแรงและยาวนานกว่าที่เคยประเมินไว้ส่งผลให้เศรษฐกิจไตรมาส 2 หดตัวแรงกว่าเดิม แม้ว่าตัวเลขการบริโภคและการลงทุนหดตัวลงในระดับความรุนแรงที่ใกล้เคียงกับผลกระทบที่เกิดขึ้นในช่วงเดือนมกราคม ไม่รุนแรงเท่ากับการระบาดในปี 2020 จากนโยบายปิดเมืองที่มีการผ่อนคลายนมากขึ้น แต่แนวโน้มการระบาดที่ยืดเยื้อยาวนานและรุนแรงกว่าเก่าส่งผลให้การออกไปจับจ่ายใช้สอยของประชาชนลดลงต่อเนื่องทั้งในเดือนเมษายนและพฤษภาคม และยังไม่ฟื้นกลับมาถึงระดับปกติในเดือนมิถุนายน (รูปที่ 9) ในขณะที่เศรษฐกิจในประเทศพัฒนาเริ่มฟื้นตัวเกินระดับก่อนโควิด-19ไปแล้วตามการเปิดเมือง ความต้องการซื้อที่เริ่มกลับมาเป็นปัจจัยหลักที่ช่วยหนุนภาคการส่งออกและภาคเกษตรของไทยตามราคาสินค้าเกษตรที่เพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่องในช่วงที่ผ่านมา (รูปที่ 10)

รูปที่ 9: ข้อมูล google mobility และ traffic congestion สะท้อนการหดตัวที่ลึกและยาวนานของการระบาดระลอกปัจจุบัน

ที่มา: Google, tomtom.com, KKP Research

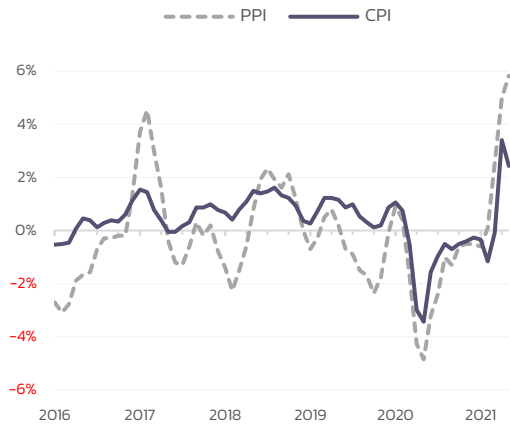
รูปที่ 10: การส่งออกมีแนวโน้มฟื้นตัวชัดเจนทั่วโลก ทำให้การส่งออกเป็นเครื่องยนต์สำคัญที่เหลืออยู่ของเศรษฐกิจไทย

ที่มา: CEIC, KKP Research

ความเสี่ยงสำคัญที่อาจเกิดขึ้นตามมาจากเศรษฐกิจโลกที่เติบโตร้อนแรง คือ ต้นทุนการผลิตสินค้าอาจสูงขึ้นมากกว่าและยาวนานกว่าที่คาด ในกรณีของไทยเงินเฟ้อที่ปรับตัวสูงขึ้นยังเกิดจากฐานที่ปรับตัวลงไปต่ำมากในปีก่อน (รูปที่ 11) ในขณะที่ประเทศพัฒนาแล้วอื่น ๆ โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกามีอัตราเงินเฟ้อที่สูงเกินกว่าก่อนโควิด-19 ไปแล้ว อย่างไรก็ตามหลายฝ่ายยังเชื่อว่าเงินเฟ้อดังกล่าวจะเกิดขึ้นชั่วคราวเพราะเกิดจากเหตุผลด้านอุปทานที่มีการปรับตัวไม่ทันต่อความต้องการซื้อที่เพิ่มขึ้น (supply shortage) และปัญหาจะกลับมาคลี่คลายลงเมื่อการผลิตกลับสู่ภาวะปกติ แต่หากเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นกลายเป็นเงินเฟ้อที่เกิดถาวร จะสร้างความเสี่ยงเพิ่มเติมต่อเศรษฐกิจไทยให้เข้าสู่ภาวะ Stagflation หรือภาวะราคาสินค้าแพงขึ้นในขณะที่เศรษฐกิจยังไม่ฟื้นตัวได้ เพราะราคาสินค้าในไทยมีแนวโน้มปรับตัวตามราคาสินค้าโลกมาตลอดในอดีต สร้างแรงกดดันต่อต้นทุนและกำไรของผู้ประกอบการที่ไม่สามารถส่งผ่านต้นทุนที่สูงขึ้นสู่ผู้บริโภคได้

รูปที่ 11: ราคาสินค้าของไทยเพิ่มสูงขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อนแต่ส่วนใหญ่เกิดจากฐานต่ำจากราคาน้ำมันปีก่อน

ที่มา: Ministry of Commerce, KKP Research

ต้นทุนมหาศาลจากวัคซีนล่าช้า อะไรคือนโยบายที่สำคัญที่สุด ?

การฉีดวัคซีนล่าช้าถือเป็นต้นทุนขนาดใหญ่ต่อเศรษฐกิจไทย KKP Research ประเมินว่า ในภาพรวมไทยต้องเจอต้นทุนมหาศาลที่เพิ่มขึ้นผ่านหลายช่องทางในภาวะที่การฉีดวัคซีนทำได้ล่าช้า

1) ความเสี่ยงจากการระบาดระลอกใหม่ ตัวอย่างของผลกระทบที่พอประเมินได้ในเดือนเมษายน คือ การบริโภคหดตัวลงประมาณ 4% คิดเป็นมูลค่าประมาณ 19,000 ล้านบาทและการลงทุนหดตัวลงประมาณ 2% คิดเป็นมูลค่าประมาณ 4,500 ล้านบาท หรือต้นทุนต่อเศรษฐกิจคิดเป็นประมาณ 23,500 ล้านบาท ต่อเดือนที่มีการระบาดซึ่งในปัจจุบันมีการระบาดต่อเนื่องกันแล้วอย่างน้อย 2 เดือน

2) ภาคการท่องเที่ยวจะฟื้นตัวได้ล่าช้ากว่าเดิม KKP Research ประเมินว่าหากไทยเร่งฉีดวัคซีนจนกลับมาเปิดประเทศได้ภายในปีนี้ อาจทำให้นักท่องเที่ยวกลับมาได้ประมาณ 3 ล้านคนในปีนี้ และ 14.1 ล้านคนในปีหน้า ความล่าช้าจะส่งผลให้นักท่องเที่ยวจะลดลงเหลือ 160,000 คน และ 5.8 ล้านคนในปี 2021 และ 2022 ตามลำดับ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยคิดเป็นประมาณ 34,000 บาทต่อคนคิดเป็นต้นทุนต่อเศรษฐกิจอีกประมาณ 96,560 ล้านบาทในปี 2021 และ 292,400 ล้านบาทในปี 2022

3) ต้นทุนทางการคลังเพื่อต่อสู้กับการระบาด ในการระบาดระลอกใหม่รัฐต้องออกมาตรึงการช่วยเหลือเพิ่มเติมอีกกว่า 2.19 แสนล้านบาท และต้องกู้เงินเพิ่มเติมอีก 5 แสนล้านบาท ซึ่งจะส่งผลให้หนี้สาธารณะจะสูงขึ้นประมาณ 3% ของ GDP เมื่อเทียบกับกรณีไม่มีการกู้เพิ่มเติม

เมื่อคิดต้นทุนทั้งหมดรวมกันจะพบว่ามียุทธศาสตร์มหาศาลมาก โดยประเมินว่าการฉีดวัคซีนล่าช้า สร้างต้นทุนต่อเศรษฐกิจเฉลี่ยสูงถึงประมาณ 430,000 ล้านบาทสำหรับการระบาดระลอกปัจจุบัน และต้นทุนทางการคลังที่จะมีโอกาสเพิ่มขึ้นได้อีก หากเปรียบเทียบต้นทุนทั้งหมดที่เกิดขึ้นจะเห็นภาพชัดเจนว่ามีมูลค่าสูงกว่าราคาวัคซีนหลายเท่าตัว

KKP Research โดยเกียรตินาคินภัทร วิเคราะห์ว่ารัฐบาลมีทางเลือกในการหลีกเลี่ยงต้นทุนมหาศาลเหล่านี้ได้โดยการเร่งจัดหาและฉีดวัคซีนให้กับประชาชน ต้นทุนที่สูงต่อเศรษฐกิจและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า นโยบายที่ภาครัฐควรทำที่สุดในเวลานี้คือการเร่งควบคุมการระบาดให้เร็วที่สุดเพื่อลดความเสี่ยงจากการระบาดระลอกใหม่ เร่งจัดหาวัคซีน

เยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ เตรียมเร่งฟื้นฟูอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบ เช่น อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ให้กลับมาเป็นเครื่องจักรในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เมื่อสถานการณ์เริ่มอยู่ภายใต้การควบคุม รัฐต้องเตรียมการกระตุ้นเศรษฐกิจที่เน้นโครงการลงทุนที่สร้างรายได้ สร้างงาน และสามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยไปในทิศทางที่ตอบโจทย์และความท้าทายของโลกหลังโควิด-19 ได้

เศรษฐกิจไทยในช่วงปี 2021 และ 2022 จะยังคงฟื้นตัวได้ช้ามากตามการฉีควัคซีนที่ล่าช้า การระบาดระลอกใหม่ในประเทศ และนักท่องเที่ยวที่ยังกลับมาไม่ได้ นอกจากนี้ความเสี่ยงที่ต้องติดตามในช่วงหลังจากนี้ไป คือ การกลายพันธุ์ของไวรัสโควิดสายพันธุ์ใหม่ที่อาจทำให้วัคซีนใช้ไม่ได้ผลและกลับมาระบาดได้อีกครั้ง หรือการควบคุมการระบาดในต่างประเทศทำได้ล่าช้าลง ในกรณีของไทยที่ใช้วัคซีนที่มีประสิทธิภาพต่ำและป้องกันไวรัสสายพันธุ์ใหม่ ๆ ได้น้อยจะเป็นหนึ่งความเสี่ยงที่ต้องจับตามองสำหรับการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ ภาครัฐควรเร่งจัดหาวัคซีนที่มีประสิทธิภาพสูง เพื่อเร่งให้เศรษฐกิจในประเทศกลับมาเดินหน้าได้โดยเร็ว และหลีกเลี่ยงต้นทุนขนาดใหญ่ที่จะเกิดขึ้นกับเศรษฐกิจต่อไป